

**TẬP HUẤN CHIA SẺ VỀ HOẠT
ĐỘNG LIÊN NGÀNH
MÔ HÌNH ĐIỂM TẠI 3 TỈNH THANH
HÓA, HÀ GIANG, LAI CHÂU**

CHƯƠNG TRÌNH MTQG GIẢM NGHÈO BỀN VỮNG

Chương trình

- Trao đổi công tác chuẩn triển khai hoạt động liên ngành trong triển khai mô hình
- Cập nhật tình hình triển khai tại từng xã
- Hướng dẫn các chỉ số thu thập tổng kết hoạt động của mô hình năm 2024

Các hoạt động của Câu lạc bộ Dinh dưỡng

VÌ SAO CẦN PHỐI HỢP LIÊN NGÀNH

- Đảm bảo tính toàn diện: Vấn đề dinh dưỡng liên quan đến nhiều yếu tố như sức khỏe, giáo dục, nông nghiệp, kinh tế hộ gia đình, và môi trường.
- Tăng hiệu quả thực hiện: Sự tham gia của nhiều ngành giúp tận dụng tối đa nguồn lực, chuyên môn và kinh nghiệm của từng đơn vị.
- Nâng cao sự cam kết và đồng thuận: Mô hình cần sự tham gia của các bên liên quan để đạt được sự hỗ trợ lâu dài và bền vững.

VÌ SAO CẦN PHỐI HỢP LIÊN NGÀNH

- Giảm thiểu trùng lặp, chồng chéo: Việc phối hợp tốt giúp tránh các hoạt động bị lặp lại hoặc thiếu đồng bộ, tiết kiệm nguồn lực và thời gian.
- Tạo động lực cho cộng đồng: Các tổ chức địa phương (như hội phụ nữ, hội nông dân) và các thành viên trong cộng đồng sẽ thấy rõ lợi ích khi các ngành cùng hỗ trợ, từ đó tăng tính chủ động tham gia.
- Đảm bảo tính bền vững: Sự phối hợp liên ngành không chỉ giải quyết các vấn đề cấp bách mà còn xây dựng các giải pháp lâu dài, tạo ra mô hình có khả năng duy trì và mở rộng trong tương lai.
- Sự phối hợp này là cầu nối giữa các cơ quan quản lý nhà nước, tổ chức xã hội và cộng đồng để hướng tới mục tiêu chung: cải thiện tình trạng dinh dưỡng và nâng cao chất lượng cuộc sống của người dân, đặc biệt là trẻ em dưới 5 tuổi.

HOẠT ĐỘNG BAN NGÀNH TRONG MÔ HÌNH

- Cán bộ tỉnh, huyện (Sở Y tế, Sở Nông nghiệp và Phát triển NT, Sở Giáo dục ĐT, TTKSBT, TTYT Huyện, Phòng Giáo dục)
- Ủy ban nhân nhân xã
- Cán bộ Trạm Y tế xã
- Cán bộ y tế thôn bản
- Cán bộ phụ trách nông nghiệp của xã, thôn
- Hội nông dân
- Trường mầm non, nhà trẻ trong xã
- Hội phụ nữ, đoàn thanh niên

NHIỆM VỤ CỦA CÁN BỘ TỈNH, HUYỆN

Cán bộ tỉnh, huyện (Sở Y tế, Sở Nông nghiệp và Phát triển NT, Sở Giáo dục ĐT, TTKSBT, TTYT Huyện, Phòng Giáo dục)

- Phối hợp, chỉ đạo thực hiện
- Tham gia hướng dẫn, giám sát hỗ trợ chuyên môn
- Hướng dẫn cách tạo thực phẩm sẵn có cho hộ gia đình, sinh kế cho hộ gia đình

CÁC HOẠT ĐỘNG CHI TIẾT CỦA CÁN BỘ NÔNG NGHIỆP

1. Hướng dẫn kỹ thuật sản xuất nông nghiệp

Mục tiêu: Đảm bảo các hộ gia đình có đủ nguồn thực phẩm tại chỗ, tăng chất lượng dinh dưỡng và thu nhập.

- Hướng dẫn trồng trọt:

- Chọn cây trồng phù hợp với điều kiện đất đai, khí hậu tại địa phương (rau xanh, cây ăn quả).
- Kỹ thuật trồng rau sạch, đảm bảo an toàn thực phẩm.
- Mô hình “vườn ao chuồng” (VAC) để tận dụng tối đa nguồn lực gia đình.

- Hướng dẫn chăn nuôi:

- Kỹ thuật nuôi gà, lợn, cá quy mô nhỏ để tăng nguồn đạm cho gia đình.
- Cách sử dụng phụ phẩm nông nghiệp làm thức ăn chăn nuôi tiết kiệm chi phí.
- Phòng chống dịch bệnh cho vật nuôi.

- Ví dụ thực tế

- Tại xã cán bộ nông nghiệp tổ chức 3 buổi tập huấn cho 20 hộ gia đình về cách trồng rau muống và bầu bí trên đất ven nhà. Kết quả là 80% hộ gia đình bắt đầu có rau sạch ăn hàng ngày mà không phải mua ngoài.

CÁC HOẠT ĐỘNG CHI TIẾT CỦA CÁN BỘ NÔNG NGHIỆP

2. Tư vấn mô hình sinh kế hộ gia đình

- Mục tiêu: Hỗ trợ các hộ gia đình phát triển kinh tế từ nông nghiệp, vừa tăng thu nhập vừa đảm bảo an ninh lương thực.
- Thiết kế mô hình phù hợp:
- Mô hình vườn rau dinh dưỡng: Hướng dẫn cách bố trí vườn trồng rau xanh quanh năm.
- Mô hình chăn nuôi: Cung cấp kiến thức nuôi ít vốn nhưng hiệu quả cao.
- Định hướng sản xuất hàng hóa:
- Kết nối các hộ gia đình để xây dựng tổ hợp tác sản xuất và tiêu thụ sản phẩm nông sản.
- Hướng dẫn cách chế biến và bảo quản thực phẩm (sấy khô, đóng gói) để tăng giá trị.

CÁC HOẠT ĐỘNG CHI TIẾT CỦA CÁN BỘ NÔNG NGHIỆP

3. Kết hợp với y tế và giáo dục trong tuyên truyền dinh dưỡng

Mục tiêu: Tăng nhận thức cộng đồng về sản xuất thực phẩm sạch và vai trò của dinh dưỡng cân bằng.

- Phối hợp tổ chức buổi tuyên truyền:
- Truyền đạt cách chọn giống rau/cây trồng giàu dinh dưỡng (ví dụ: cải xanh, bí đỏ, đậu đỗ).
- Chia sẻ cách chế biến thực phẩm an toàn, giữ nguyên giá trị dinh dưỡng.
- Hướng dẫn sử dụng thực phẩm tự sản xuất:
- Cách chế biến bữa ăn từ thực phẩm tại nhà (kết hợp thịt, cá, rau xanh).
- Kỹ thuật bảo quản để sử dụng lâu dài mà không mất chất dinh dưỡng.
- Ví dụ thực tế:
- Tại xã , cán bộ nông nghiệp phối hợp với trạm y tế tổ chức lớp học “Nấu ăn từ thực phẩm tự trồng” cho các hộ gia đình có con dưới 5 tuổi

CÁC HOẠT ĐỘNG CHI TIẾT CỦA CÁN BỘ NÔNG NGHIỆP

4. Giám sát và hỗ trợ kỹ thuật định kỳ

Mục tiêu: Đảm bảo các hộ gia đình thực hiện đúng kỹ thuật, đạt hiệu quả lâu dài.

- Kiểm tra định kỳ:

- Hàng tháng, cán bộ nông nghiệp thăm hộ gia đình để kiểm tra tiến độ trồng trọt, chăn nuôi.
- Hỗ trợ kịp thời khi hộ gặp khó khăn, như sâu bệnh hại rau hoặc dịch bệnh gia súc.

- Tổ chức buổi học thực địa:

- Đưa các hộ gia đình tham quan các mô hình điểm đã thành công để học hỏi kinh nghiệm.

CÁC HOẠT ĐỘNG CHI TIẾT CỦA CÁN BỘ NÔNG NGHIỆP

5. Phối hợp với các ban ngành để đảm bảo tính bền vững

Mục tiêu: Duy trì và nhân rộng mô hình.

- Liên kết với giáo dục:
- Hỗ trợ trường học xây dựng vườn rau mẫu để học sinh vừa học vừa thực hành.
- Liên kết với y tế:
- Phối hợp truyền thông về lợi ích của thực phẩm sạch với sức khỏe, đặc biệt đối với trẻ em và phụ nữ mang thai.
- Kết nối với các nguồn hỗ trợ:
- Huy động các dự án tài trợ về giống, phân bón, hoặc thiết bị sản xuất cho hộ gia đình.
- Ví dụ thực tế: cán bộ nông nghiệp phối hợp với trường mầm non để trồng rau sạch ngay tại sân trường. Kết quả là trẻ được sử dụng rau sạch trong bữa ăn trưa, giảm đáng kể chi phí mua thực phẩm bên ngoài.

VAI TRÒ CỦA UBND XÃ

- Phê duyệt kế hoạch hoạt động của mô hình hàng năm
- Quyết định thành lập ban chỉ đạo thực hiện mô hình và các nhóm dinh dưỡng (thành viên là hội viên hội phụ nữ xã), nhóm trồng trọt chăn nuôi, nhóm cha mẹ học sinh và trường học.
- Tổ chức họp ban điều hành hàng tháng để đánh giá hoạt động trong tháng và phân công hoạt động tháng tiếp theo.
- Đầu tư kinh phí hoạt động hàng năm
- Giám sát, đánh giá hoạt động thường kỳ của mô hình.

CÁC HOẠT ĐỘNG CHI TIẾT CỦA UBND XÃ GIÚP MÔ HÌNH TRIỂN KHAI HIỆU QUẢ

- Phân công nhiệm vụ cụ thể cho từng ban ngành.
- Lập lịch trình thực hiện và các cột mốc đánh giá.
- UBND xã tổ chức họp định kỳ hàng tháng để kiểm tra tiến độ thực hiện mô hình. Trong cuộc họp, mỗi ngành báo cáo nhiệm vụ đã triển khai. Kết quả được tổng hợp để điều chỉnh kế hoạch kịp thời.
- Giám sát và đánh giá thường xuyên
- Tổ chức các buổi họp thôn để giới thiệu về lợi ích của mô hình.
- Tuyên truyền thông qua loa phát thanh xã
- Khen thưởng: Vinh danh các cá nhân, tập thể xuất sắc trong triển khai mô hình.

NHIỆM VỤ CỦA CÁN BỘ TRẠM Y TẾ XÃ

Điều phối và tổ chức hoạt động dinh dưỡng:

- Tư vấn, truyền thông, hướng dẫn về dinh dưỡng cho các nhóm trong mô hình
- Phối hợp với cán bộ y tế thôn bản cùng theo dõi, giám sát, tư vấn cho các bà mẹ và người chăm sóc trẻ về cải thiện dinh dưỡng.
- Tổ chức quản lý, điều trị trẻ SDD cấp tính vừa và nặng.
- Thực hiện các hoạt động phòng chống SDD trẻ em tại Trạm Y tế: Bổ sung vi chất dinh dưỡng, tẩy giun định kỳ theo hướng dẫn của chương trình, ...
- Thực hiện chăm sóc sức khỏe cho trẻ dưới 5 tuổi

NHIỆM VỤ CỦA CÁN BỘ Y TẾ THÔN

- Phụ trách Nhóm dinh dưỡng
 - Cung cấp kiến thức và thực hành chăm sóc trẻ cho phụ nữ mang thai và các bà mẹ có con < 5 tuổi
 - Hướng dẫn nấu ăn cho các bà mẹ có con dưới 5 tuổi, đảm bảo an toàn thực phẩm bữa ăn
 - Tư vấn dinh dưỡng tại hộ gia đình có trẻ suy dinh dưỡng vừa và nặng
 - Phối hợp với cán bộ y tế Trạm Y tế xã cùng giám sát và điều trị, tư vấn cho các trẻ SDD vừa và nặng
 - Theo dõi tăng trưởng của trẻ hàng tháng, quý

TRƯỜNG MẦM NON, NHÀ TRẺ TRONG XÃ

- Phụ trách nhóm Cha mẹ học sinh nhà trường
- Phối hợp với cán bộ y tế xã xây dựng thực đơn phù hợp
- Lồng ghép các hoạt động giáo dục dinh dưỡng, an toàn thực phẩm, vệ sinh môi trường, vệ sinh bàn tay vào hoạt động giáo dục mầm non, nhà trẻ

HOẠT ĐỘNG CHI TIẾT TRONG NHÓM NHÀ TRƯỜNG MẦM NON THỨC ĐẦY MÔ HÌNH

1. Mời cán bộ y tế và cán bộ nông nghiệp đến trường cung cấp kiến thức thực tế.

2. Tổ chức bữa ăn mẫu tại trường học

Mục tiêu: Cải thiện thực đơn bữa ăn cho trẻ và làm mẫu cho phụ huynh học tập.

- Xây dựng thực đơn dinh dưỡng:
- Kết hợp với y tế để thiết kế bữa ăn đủ chất cho học sinh, đặc biệt trẻ dưới 5 tuổi. Ưu tiên sử dụng nguồn thực phẩm sạch tại địa phương
- Mời phụ huynh tham gia và trực tiếp chứng kiến cách chuẩn bị bữa ăn cân bằng.
- Hướng dẫn cách chế biến món ăn nhanh, dễ làm, nhưng giàu dinh dưỡng.

HOẠT ĐỘNG CHI TIẾT TRONG NHÓM NHÀ TRƯỜNG MẦM NON THỨC ĐẨY MÔ HÌNH

3. Tạo vườn trường mẫu để thực hành

Mục tiêu: Giúp học sinh và phụ huynh học cách trồng trọt và sử dụng thực phẩm sạch.

- Xây dựng vườn rau trường học: trồng các loại rau dễ chăm sóc
- Lòng ghép giáo dục thực hành:
- Thu hoạch rau để bổ sung vào bữa ăn tại trường hoặc làm quà cho học sinh mang về.

4. Giám sát tình trạng dinh dưỡng của học sinh

Mục tiêu: Phát hiện và hỗ trợ kịp thời các trường hợp suy dinh dưỡng

Phối hợp với y tế để đo chiều cao, cân nặng, đánh giá dinh dưỡng của trẻ.

Lập danh sách các em có nguy cơ suy dinh dưỡng để có kế hoạch hỗ trợ riêng.

Tư vấn cá nhân: Gặp gỡ phụ huynh của các trẻ có vấn đề dinh dưỡng để tư vấn cải thiện thực đơn hàng ngày.

HOẠT ĐỘNG CHI TIẾT TRONG NHÓM NHÀ TRƯỜNG MẦM NON THÚC ĐẨY MÔ HÌNH

5. Truyền thông đến phụ huynh và cộng đồng

Mục tiêu: Tăng cường sự tham gia của gia đình trong việc giáo dục dinh dưỡng.

- Lồng ghép nội dung giáo dục dinh dưỡng trong các buổi họp phụ huynh.
- Cung cấp tài liệu về thực đơn dinh dưỡng và hướng dẫn chăm sóc trẻ.
- Tạo nhóm cha mẹ học sinh để chia sẻ kinh nghiệm chăm sóc trẻ và phối hợp trong các hoạt động của trường.
- Phối hợp với Hội Phụ nữ xã tổ chức các buổi nấu ăn mẫu, chia sẻ cách chế biến thực phẩm.

TRƯỞNG THÔN/BẢN

- Cung cấp các thông tin chung liên quan đến thôn bản
- Khuyến khích, hỗ trợ, tạo môi trường các hộ gia đình tham gia triển khai
- Cùng phối hợp với hội nông dân, Cán bộ phụ trách nông nghiệp của xã -thôn, hợp tác xã và các doanh nghiệp nhằm tìm kiếm thị trường tiêu thụ các sản phẩm nông nghiệp, tạo công ăn việc làm, tăng thu nhập cho người dân địa phương

HỘI PHỤ NỮ VÀ ĐOÀN THANH NIÊN

- Là những tổ chức cộng đồng gần gũi với nhân dân, có sức lan tỏa và khả năng huy động sự tham gia của các thành viên.
- Vai trò: là truyền thông, vận động, tổ chức các hoạt động thực tiễn và hỗ trợ trực tiếp vào quá trình triển khai mô hình.

Các hoạt động cụ thể

- Đảm bảo các hộ gia đình thực hiện đúng và duy trì lâu dài các biện pháp cải thiện dinh dưỡng.
- Phân công các thành viên trong Hội Phụ nữ và Đoàn Thanh niên thăm các hộ gia đình để kiểm tra và hỗ trợ kỹ thuật.

HỘI PHỤ NỮ VÀ ĐOÀN THANH NIÊN

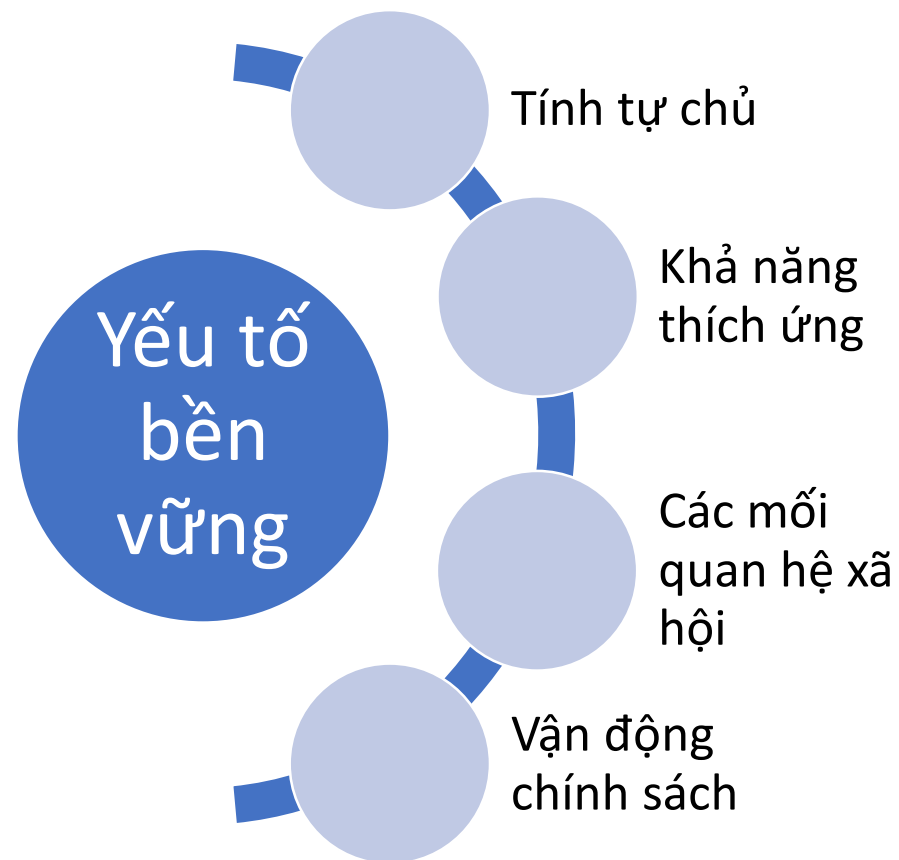
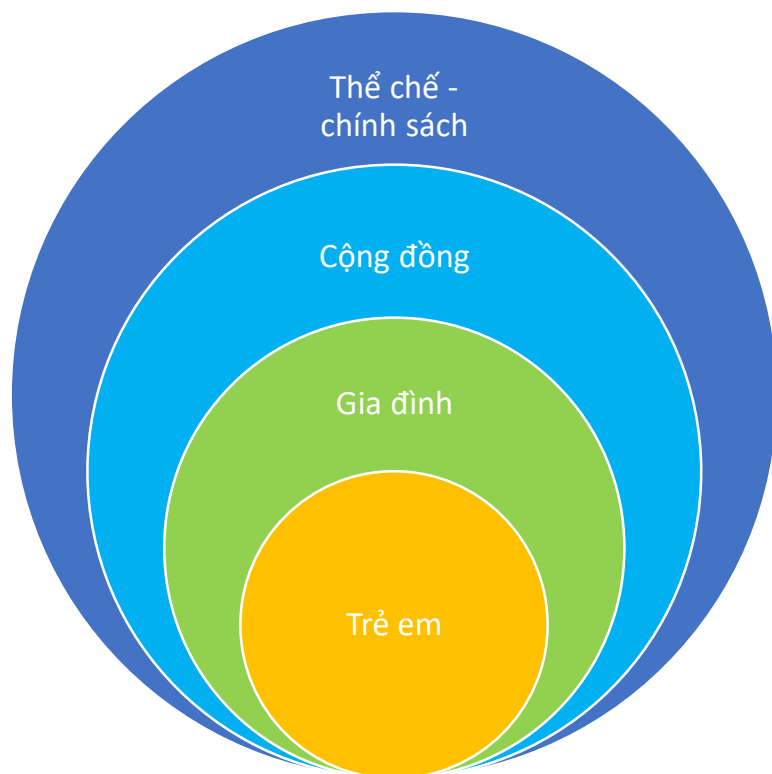
Các hoạt động cụ thể

- Ghi nhận các khó khăn và báo cáo cho ban chỉ đạo xã để kịp thời giải quyết.
- Tổ chức nhóm hỗ trợ ngang hàng:
- Lập nhóm phụ nữ hoặc thanh niên để chia sẻ kinh nghiệm cải thiện dinh dưỡng.
- Vận động phụ nữ trồng rau sạch, nuôi gà, nuôi vịt,... để tăng thu nhập và đảm bảo nguồn thực phẩm tại chỗ.
- Hỗ trợ các nhóm thanh niên thực hiện mô hình trồng rau hoặc sản xuất nông sản sạch.

CHA MẸ VÀ THÀNH VIÊN TRONG HỘ GIA ĐÌNH CÓ TRẺ DƯỚI 5 TUỔI

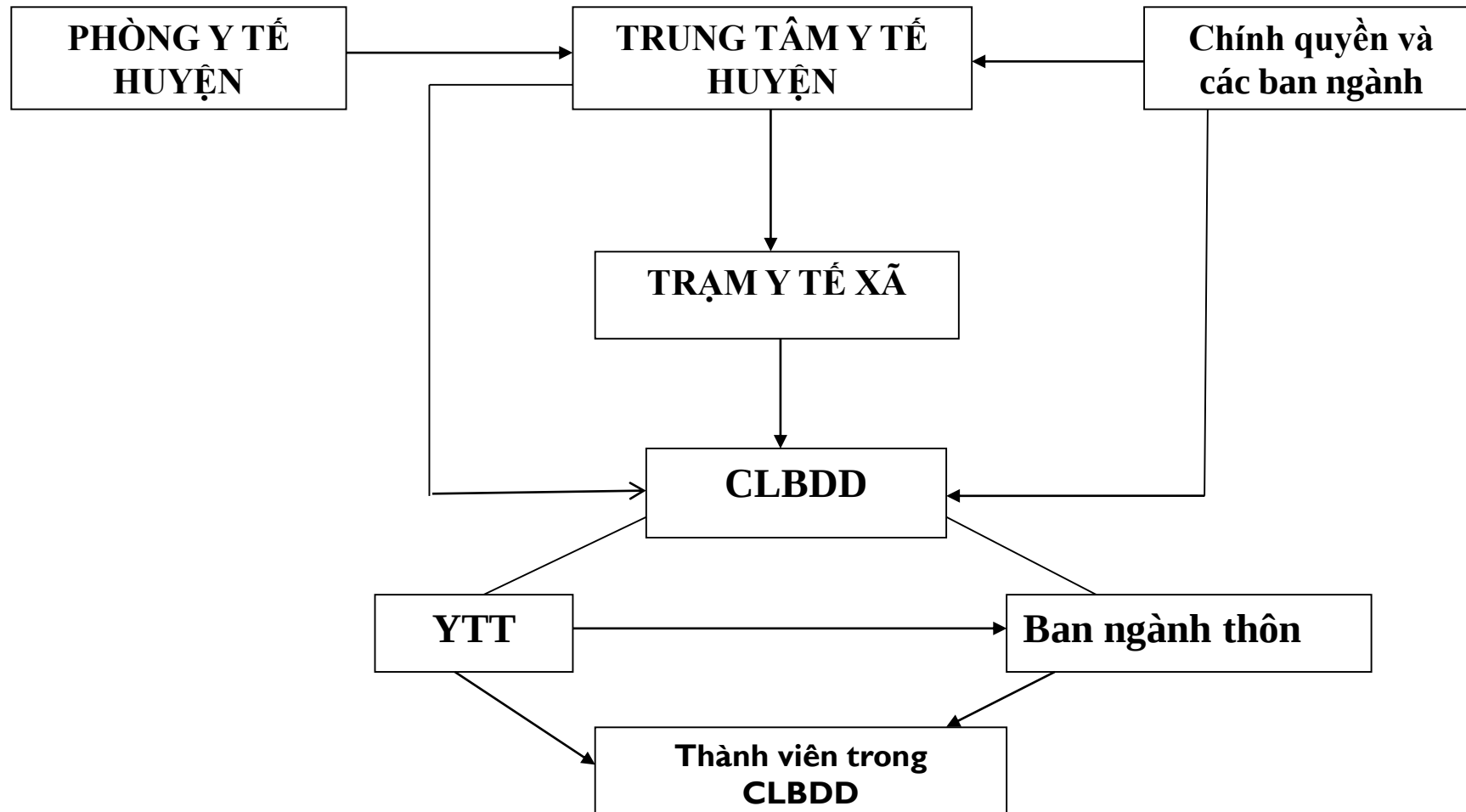
- Học tập huấn kiến thức từ nhóm và các kỹ thuật viên
- Nhận tài liệu và nguyên liệu như giống cây trồng vật nuôi và thực hiện sản xuất
- Thực hành chăm sóc nuôi dưỡng trẻ, sử dụng đa dạng từ thực phẩm hộ gia đình, thực phẩm giàu dinh dưỡng cho trẻ
- Cải thiện bữa ăn gia đình đủ số lượng và đa dạng thực phẩm, đảm bảo an toàn thực phẩm, thay đổi một số thói quen ăn uống không phù hợp.
- Cải thiện vệ sinh nước sạch, môi trường cho gia đình
- Hướng dẫn phát triển sinh kế tăng thu nhập cho hộ gia đình
- Trẻ dưới 5 tuổi nhận bổ sung vi chất dinh dưỡng định kỳ theo hướng dẫn của chương trình
- Trẻ được theo dõi tăng trưởng.
- Trẻ được tẩy giun định kỳ, chăm sóc khi ốm
- Phụ nữ có thai được uống viên sắt acid folic theo hướng dẫn

Tính bền vững của mô hình

Vì một thế giới không còn đói nghèo và suy dinh dưỡng

HỆ THỐNG GIÁM SÁT

TRÂN TRỌNG CẢM ƠN !